

ZENTAI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDESI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Kiadóhivatal:
KABOS ÁRMIN KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN.
Megjelenik minden vasárnap. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
KABOS ÁRMIN.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
(Helyben házhoz hordva) egész évre 2 kor., félévre 1 kor.
Vidékre (postán küldve) egész évre 4 kor., félévre 2 kor.,
negyedévre 1 korona.

Zenta város jövője.

(K. Á.) Egy naiv lelkű olvasónk megrekklamálta legutóbb az elmaradt közgyűlési tudósításokat. Mi az oka annak, hogy a „Zentai Híradó” nem vesz tudomást a városi közgyűlések lefolyásáról? Akármilyen elemekből is áll a városi közgyűlés, végeredményben mégis csak a közgyűlés dirigálja városunk sorsát! Ez mind nagyon igaz, de a mi igazságunk még nagyobb és kiválóbb igazság, mert meddő, izléstelen, haszontalan és lélekölő munkát nem akarunk végezni. A városi közgyűléseken való akár aktív, akár passzív szereplés — óriási áldozat egy intelligens ember részéről, akinek t. i. az ideje drága, akinek az izlése még nem durvult el, akinek szíve és esze is van a közügyek intézéséhez. Végighallgatni egy ilyen közgyűlésnek durvaságait, megbirálni az ötlet, eszme és tartalom nélküli való és legtöbbször rosszindulatu felszólamlások zúhatagját, — ehhez olyan gyomor és idegzet kell, amivel mi már nem rendelkezünk.

Több mint egy évtized óta küzdünk élőlőszóval és írásban Zenta város előrehaladásáért és a küzdelmünkben végig szenvedtük a városi közgyűléseket is és beláttuk, hogy jobb sorsra méltó energiánk a közgyűlésben nem tudott — munkásságunkhoz méltó eredményeket elérni. Az évtizedek óta alvó zentai intelligenciát nem sikerült felelősséget álmából, mert a mi intelligenciánk a közügyekért — tehát önmagáért — áldozatot hozni, energikusan dolgozni képtelen. — Könnyelműen átengedték a közgyűlési teret — hivatatlan, irástudatlan olyan elemeknek, akikkel — kevés kivétellel — még az elemi iskolákban volna helyök. Örökös szegénye marad a zentai intelligenciának, hogy fölülte ilyen elemek uralkodnak!

Szinte hallani véljük naiv olvasónknak újabb megjegyzését; hát hogyan képzelik önk a zentai intelligenciát a közgyűlésben, mikor lapjuk minden számában hangoztatják, hogy intelligens embernek a gyomra, izlése és műveltsége felháborodik, szinte tótágast áll akkor, ha véletlenül — akár kényszer, akár kíváncsiságból — betéved néha napján a közgyűlési terembe. Ez tagadhatatlanul igaz, csak hogy ne feledjük, hogy évtizedek óta mindenkor csak egyes, szórványosan, illetve véletlenül megjelenő intelligens emberekről volt szó, akik egymagukban, elhagyatva, abban a nagy közgyűlési Szaharában ha akarnának sem tudnának mást cselekedni mint azt, hogy

izlésük és hajlamuk szerint megundorodnak a közgyűléstől és rendszerint fogadalmat tesznek, hogy akkor kívánják látni a zentai közgyűlést a mikor a hátuk közepét.

Hát ez így nem is vezethet eredményre tisztelt zentai intelligencia, mert az egyes ember legyen az bár világraszóló lángelme, avagy bármilyen tökéletes államférfi, — bizonyos, hogy egymagában elzüllenek a zentai közgyűlésben! Értjük, hogy ezen kijelentéseinkre már-már türelmetlenkedik a mi naiv olvasónk és izgatottan kérdi, hogy t. i. ha se így, se amúgy nem jó, hát akkor tulajdonképpen mit kívánunk mi az intelligenciától? A megoldás sokkal egyszerűbb mint azt talán sokan elgondolják. Ahhoz, hogy az intelligencia, — tehát a józan ész tudás, humanizmus Zentán érvényesüljön nem szükséges több husz intelligens ember! Megvagyunk arról győződve, hogy ha husz intelligens ember, akikkel — mondjuk, hogy a virilizmus alapján — joga van megjelenni a városi közgyűlésben, ha husz ilyen városi képviselő a nagy politika szigorú kizárásával szövetkezik és becsület szavát leköti, hogy a város érdekében kitart a közgyűléseken egymást támogatja és minden fontosabb ügyet előre megvitatta — egyesült erővel, egyöntetű meggyőződés és lelkesedéssel igyekezik irányítani városunk sorsát, oh akkor egészen más képe, más lefolyása volna a mi közgyűléseinknek!

Aki nem ismeri a zentai városi közgyűlések szervezetét és technikáját — az talán mosolyogni fog állításunk naiv voltán, de akik úgy ismerik a közgyűlési pártokat, szervezeteket és a párttagok gondolkodás módját, mint ahogy mi azt másfél évtized óta megtanultuk ismerni, azok mérlegelni és méltányolni tudják azt a hatalmas erőt, amit husz, — a közjólét előmozdítására szövetkezett — intelligens ember a közgyűlésekben kifejtési képes volna!

Ne feledjük, hogy az ugynevezett függetlenségi pártok dirigáló törzsközönsége ma sem több 20—25 embernél. Ezeknek abban áll az erejük és tekintélyük, hogy a fontosabb tárgyakat megelőző semmitmondó interpellációkat és apró-cseprő ügyeket addig huzzák-vonják, halasztják, amíg a komolyabb, de szervezeten közgyűlési elemeket rendszerint kiugratják a közgyűlésből! Az a husz-huszonöt ember télen-nyáron, hóba, szélbe, fagyba, avagy pokoli hidegben reggeltől estig kitart a névleges vagy tényleges és felszínre kapaszkodott pártvezér mellett és szaval, szavaz és nélkül — a rogyásig! Érthető, hogy azok, a

kik a törzsgárdán felül vétellenül, vagy céltudatosan még a teremben maradtak, azok igen gyakran csak azért szavaznak a törzsgárdával, mert önmagukban nincsenek elegendő számban ahhoz, hogy a törzsgárdát leszavazhassák és mert egy társaságban visszamaradva, ha tüntetőleg ők is a törzsgárda szája ize szerint szavaznak akkor remélhetik, hogy egyes, nekik kedves, vagy kívánatos ügyben viszonozásul ők is részesülhetnek kisebb-nagyobb értékű kegyelmi szavazat morzsákban.

No már most ha ezekkel szemben az a 20 intelligens ember is éppoly kitart és egyöntetűen küzd és szavaz mindvégig, akkor fordulni fog a koczka, mert bizonyos, hogy ehhez a befolyásos és intelligens husz emberhez inkább fognak csatlakozni a jelenlevő szervezeten képviselők mint a törzsgárdához és mindezek felül a városi tanács és városi tisztviselőknek szavazati joggal bíró tagjai egy percig sem fognak késni szavazatukkal támogatni ezt az intelligens gárdát, a mely gárdának befolyása és összeköttetése a vármegyével és felsőbb hatóságokkal lehetetlenné fogja tenni az analfabeták minden átkos működését.

Sokat lehetne beszélni a fönt említett husz intelligens ember szervezkedéséről. Ez a husz-huszonöt intelligens ember még ha a közgyűlésen kívül működnek is, — tehát ha a lábát be sem tenné a közgyűlési terembe — társadalmi erős szervezkedés útján is sokkal nagyobb hatalom lehetne mint a jelenlegi városi közgyűlés. A vármegye segítségével, annak rendszeres informálásával s minden képtelen és káros közgyűlési határozat megappellálása és megsemmisítésével — megmenthetné a várost a rohamos zülléstől.

Szervezkedésben rejlik az erő és mi szeretnők, ha a zentai intelligencia köréből az a husz ember mielőbb jelentkezne és szervezkedne. Mi a magunk részéről — szívvel — lélekkel támogatni fogjuk ezen nemes vállalkozást. Es Zenta város nagy közönsége — ha a buta partoskodásból kiábrándul és tisztán fog látni — mindörökké áldani fogja ennek a husz embernek önfeláldozó és üdvös munkáját.

A szegedi kereskedelmi iparkamara teljes ülése.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ehó 29-én tartotta meg a havi teljes ülést, Weiner Miksa kamarai alelnök elnöke alatt.

Weiner Miksa kamarai alelnök megnyitván az ülést az elnöki jelentések során beszámolt több kisebb jelentőségű helyi érdekű kieszközölt intézkedésről és arról, hogy az utolsó ülés óta ismét számos ipartelep és kisiparos nyert jelentősebb mérvű állami támogatást. Bejelentette még, hogy a kamara megkapta a Duna-Dráva

osatorna és az Adria felé vezető vízi út kérdéséről a kereskedelemügyi miniszter ur által összeállított tanulmányt, mellyel a kamara a kérdését közelebbről érintő kérdések dolgában tüzetesen kíván annak aktuálitása idején foglalkozni.

Perjessy László titkár adta elő ezután a titkári jelentéseket melyekből kitűnt, hogy a kamara, irodába a legutóbbi ülés óta 381 ügydarab érkezett és az iroda 656 ügydarabot adott ki.

Az indítványok során Rubin József beltag javaslatára kimondta a teljes ülés, hogy a szeptedi jelentékeny bútorkészítő ipar és kereskedés fejlesztés érdekében az itt feladásra kerülő bu-torokra és bútorvázakra kedvezményes szállítási díjtételeket kér engedélyezni.

A napirend tárgyai között az adápadái kompközlekedés vámszedési ügyében, az óbecsei ipartestületi alapszabályok módosítása tárgyában és több iparkihágási ügyben szolgáltatott a kamara véleményét.

A tej elárulás újabb szabályozásának kérdésében a kamara oly álláspontot foglalt el, hogy felesleges újabb intézkedéseket életbeléptetni, mert a főnálló szabályok kielégítőek és csak az a baj, hogy ezeket nem hajtják végre. A rendeletek végrehajtásának követelése mellett a vegyvizsgálatok rendszeresítését a tejfélék minőségi megjelölésének kötelezővé tételét sürgeti a kamara.

Az aradi társaskamarának a zálog jegyek kiállítására körüli egyszerűsítés tárgyában tett felterjesztését pártolta a teljes ülés, ellenben napirendre tért a nagyváradi kamarának az uzsora törvényjavaslat és a m. gyáriiparosok orsz. szövetségének az összeférhetetlenségi törvényjavaslat tárgyában kelt körirata felett, mivel e kérdésekkel a kamara már előzően foglalkozott.

Azonképp szükségtelennek mondta ki a teljes ülés a kassai kamara által a pálinkamérések vasárnapi munkaszünetében tárgyában tervezett akciójához hozzájárulni, mivel e kérdés az ipari munkaszünet küszöbön álló általános tárgyalása alkalmával lesz aktuális. A szeptedi husvágók és sertés hizlálók ipartársulatának azon kérelmét, hogy a husfogyasztási adó és adópótlék leszállítását és illetve arányosítását, pártolta a teljes ülés és elhatározta, hogy a felterjesztést a társaskamarának is figyelembe ajánlja.

Több segélyezés elintézése után végül elhatározta a kamara, hogy az eddig Szeged város által fémntartott női kereskedelmi tanfolyamnak a saját főnhatósága alá való átengedése érdekében lépéseket tesz.

HIREK

Tanító gyűlés. A közs. tanítóegyesület igen látogatott érdekes és tanulságos körülményt tartott csütörtökön délelőtt a rajzteremben. A gyűlésen Ellinger Amália a gyermeki lélek megfigyeléséről, Furray János az erdei iskolákról és Kovács János az énektanításról hangjegyek ismertetésével tartottak előadásokat és felolvasásokat. Az előadásokat tanulságos vita követte, melyen részt vettek: Novoszel János, Bakody Márton, Furray Ferenc, Fischer Berta, Stóki József és Döme László. A közgyűlés, melyen Bakody Márton elnökölt az előadóknek elismerését nyilvánította.

Himen. Müncz Lajos helybeli mészáros iparos leányát Irma kisasszonyt a jövő hó 16-án d. u. 5 órakor vezeti oltár elé Müller Ignác adai földbirtokos.

A főkapitány rendelete. A főkapitány, elrendelte, hogy a háztulajdonosok a járdát és ha jól értesültünk a házuk előtt elvonuló utastet is naponként kétszer, és pedig reggel és este öntözni kötelesek. Sietünk kijelenteni, hogy ez igen üdvös rendelet dacára annak, hogy az egyes háztulajdonosoknak nem tetszik. A járdákat feltétlenül locolni kell a háztulajdonosoknak s ha az úttest locsoltatásának ilyen módon való elrendeléséhez szintén joga van a főkapitánynak, akkor csak rajta, tessék energikusan fellépni a főkapitány urnak, mert náunk a közbiztaság terén afrikai állapotok uralkodnak. (Ázsia kikéri magának az összehasonlítást!) És ha mindez munkába vagy pláne pénzükbe kerülne a háztulajdonosoknak — úgy szervekedjenek és a drága pótdók ellenében kényszerítsék a városi közgyűlést az öntözés elrendelésére — a város összlakosságának terhére.

Halastói közgyűlés. A halastói — részvénytársaság csütörtökön délután tartotta meg évi közgyűlését a városi közgyűlési teremben a részvényesek nagy érdeklődése mellett. A részvényesek — a mérges hangulatu Bergel Jakab (Köbi) kivételével — elfogadták az igazgatóság számadást, szívesen tudomásul vették, hogy a

társaság minden részvényre f. é. június 1-től 40 fillér osztalékot fizet. Az elhunyt Dudás István elnök helyébe elnökké dr. Ellinger Jenőt választották meg, igazgatósági taggá pedig Mester Andort.

A r. kath. hitközség gyűlése. A kath. hitközség f. hó 29-én közgyűlést tartott Gózon István belvárosi plébános elnöke alatt. A hitközség tagjai nagy számmal vettek részt a gyűlésen, melyen első sorban az alapszabályokat módosító jegyzőkönyvet hitelesítették, azután pedig felolvasták Erdújehelyi Menyhért volt alsóvárosi plébános ügyében leérkezett érseki levelet. Az érsek erős szavakkal mond ítéletet Erdújehelyi Menyhért fölött és további intézkedésig az alsóvárosi plébánia adminisztrátorává Pa'la Ferenc ottani káplánt nevezi ki, kiutalván részére a plébánia jövedelmének eddig le nem foglalt $\frac{2}{3}$ részét. A hitközség az érseki leiratot vita nélkül tudomásul vette. Majd tárgyalták Sztudényi Gyula belvárosi kántor fizetésemelés iránti kérvényét, de pártolni nem igen pártolták, mert félig meddig az tünt ki, hogy a kántor kérvénye méltányosnak ugyan méltányos, de jogossága nincs bizonyítva, miért is döntés előtt ez ügyben meg fogják kérdezni az érseki hatóságot.

Tanyai vizsgák sorrendje. A folyó tanévi tanyai vizsgák a következő napokon tartatnak meg: 1. Június hó 1-én (hétfőn) Habram Ignác Szupics József és Gerber Károlynál. Elnökök: Ft. Gózon István, Ft. Csóti János. Dr. Kerekes Frigyes Kázmér és Surányi György. 2. Június hó 2-án (kedden) Fodor György, Bubola Ignác és Pintér Mihálynál. Elnökök: Ft. Cziráki Zsigmond, Szűcs Lajos, Suber Endre, Szupics József, Kiss Dezső és Müncz Lajos. 3. Június hó 3-án (szerdán) Kovács János és Halász Menyhértnél. Elnökök: Ft. Csóti János, K eskeméti István, Sóti Béla, Hevér Péter és Barna János. 4. Június hó 4-én (csütörtökön) Döme László. Kalmár Antal és Kiss Zentay Gizellánál. Elnökök: Ft. Csóti János, Hitvi Péter, Szupics József, Kadvány Orbán és Papp József Máté. 5. Június hó 5-én (pénteken) Ujházi Anna és Mester Istvánnál. Elnökök: Hevér Péter, Barna János, Hitvi Péter és Kopasz Kálmán. 6. Június hó 6-án (szombaton) Rieger Ilona és Huszár Viktoriánál. Elnökök: Szabó Sándor, Surányi György, Búza János és ifj. Szorcik Pál. Felkérem az igen tisztelt vizsga — elnök urakat, hogy a vizsgákon pontosan megjelenni sziveskedjenek; a városi előfogatok kellő időben rendelkezésükre fognak állani. Zentán, 1908. évi május hó 28-án. Mezei Mihály s. k. iskolaszéki jegyző. Gózon István s. k. iskolaszéki elnök.

Zenta város hirdetményei. Zenta város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint Zenta város területén levő ebek összeírása f. évi május hó 28-tól június 4-ig a városi adóhivatalban eszközöltetik, miért is felhívatnak mindazok az ebtulajdonosok, kik még a bejelentést tenni elmulasztották, hogy azokat a jelzett időben bejelenteni pénzbírság terhe alatt el ne mulasszák. — Zenta város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a belső járási II. calc. ugarföldek buza alá a helyszínen folyó évi június hó 4 és 5-én délelőtt 9 órakor, a külső járási IV. calc. ugarföldek pedig folyó év június hó 9 és 10 délelőtt 9 órakor a helyszínen nyilvános árverésen ki fog adatni. — Zenta város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a magán fedmények folyó évi augusztus hó 15-én iratnak össze, miért is felhivatik a lötenyészto közönség, hogy a mennyiben a tulajdonukat képező méneiket az 1909. évben köztenyészésre óhajtják használni, azokat a gazd. tanácsos hivatalos helyiségében folyó évi augusztus hó 15-éig okvetlenül jelentsék be, mert az elkéssetten jelentettek figyelembe vétetni nem fognak.

Meghívó. A Bács-Bodrog vármegyei Történelmi Társulat megalapításának negyedszázados évfordulója alkalmából 1908 évi május hó 31-én, délelőtt 10 órakor, Zomborban, a vármegyei tanácsstermében emlék-ünnepet ül. Az ünnep sorrendje: 1. Ünnepi beszéd. Mondja Kozma László, elnök. 2. A társulat 25 éves története, fölolvassa Trencsényi Károly, titkár. 3. Vármegyénk 1790-diki repraesentatioja, fölolvassa Rácz Soma, működő tag. 4. A társulat muzeumának bemutatása Gubitza Kálmán, muzeumőr által.

A csantavér — péterrévei vasut. A kereskedelmi miniszter újabb 1 évre előmunkálati engedélyt adott Matkovich Béla temerini föld-birtokosnak a m. kir. államvasutak Csantavér állomásából kiágazólag Csantavér község érinté-

sével a bács-bodrog vármegyei h. é. vasutak Péterréve állomásáig vezető keskenyvágányu gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonlra.

Minő tulajdonságok kívánatnak a kereskedelmi utazóknál? A Neues Wiener Tagblatt egyik közelebb megjelent számában a következő kishirdetés olvasható: „Kereskedelmi utazó aki bőbeszédű, szemtelen, arrogáns és kiméletlen nagy jövedelem mellett elsőrangú bécsi cég által több évi időtartamra felvétetik. Ajánlatok stb.“ Ezekkel a szép tulajdonságokkal rendelkező utazókat a cég valószínűleg Magyarországra szándékozik küldeni s ezt feltételezve, figyelemztetjük kereskedőinket, hogy készüljenek el a tehetséges bécsi utazó illő fogadására.

Az országos címer védelme tárgyában a belügyminiszter 20345/908. sz. a. a következő rendeletet adta ki. A magyar korona országai egyesített, vagy az ország külön címerének elferdített alakban, továbbá a címereknek, vagy a nemzeti lobogónak az állam méltóságát sértő módon való használata, illetőleg alkalmazása tárgyában. A kihágásokról szóló 1879. évi XI. t.-c. 1. §-a alapján a következőket rendelem el: aki a magyar korona országainak egyesített, vagy az osztrák külön címerét szándékosan elferdítve használja, illetőleg alkalmazza, ugyszintén az, aki ezt a címet vagy nemzeti lobogót az állam méltóságát sértő módon használja, illetőleg alkalmazza, kihágást követ el és 15 napig terjedető elzárással és 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Tanítói korpótlékok. A vallás és közoktatásügyi miniszter a Bács-Bodrog vármegye területén működő közs. és felekezeti elemi népiskolai tanítók fizetésének és korpótlékainak az 1907. évi XXVII. t. c. értelmében való rendezése céljából az elmúlt április hónapban 20,792 K. eddigelé tehát összesen 73,121 K. évi államségélyt engedélyezett.

Védekezés az aratósztrájk ellen. Az esetleges aratósztrájk és mezőgazdasági munkásmozgalma ellensúlyozására Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter úgy, mint az előző évben, az idén is munkástartalékokat létesített Mezőhegyesen. A tartalék első csoportja már megérkezett, 250-en jöttek kizárólag felvidéki munkások. A napokban újabb munkáscsoportok érkeztek, a kiket egyelőre az áltami mezőhegyesi birtokon foglalkoztatnak.

Tüntetés a magyar címer ellen. Ujvidékről jelentik: Az új iskolatörvény értelmében az újszövegi luteránus egyház iskolászeke a népiskolára kifüggesztette május elején a magyar felirásu táblát, ellátva azt a magyar címerrel is. Az egyháztanács most azzal a megokolással, hogy az iskola nem magyar, hanem német, a táblát levétette. Az ujvidéki főszolgabíró az egyháztanácsot 500 korona pénzbírsággal bünteti.

Téli kikötő építése Baján. A földművelésügyi miniszter a napokban értesítette Baja város polgármesterét, hogy legközelebb szabályoztatja a sugovici holt dunaágot és ott téli kikötőt rendez be. E célra 546 000 K. van a költségvetésbe fölveve.

Bácsmegeyi középiskolák kormánybiztosai. A kereskedelemügyi miniszter Bánhegyi Aladár közp. szolg. beosztott ipari szakiskolai igazgatót az ujvidéki, Perjessy László szegedi keresk. és iparkamarai titkárt pedig a zombori felső kereskedelmi iskolához az 1908. évi érettségi vizsgálatra miniszteri listosi minőségben kiküldötte.

Valódi olajfestmények. Valódi olajfestmények birtokába jutott alkalmi vétel után Grünstein Mór pénzközvetítő, aki a szebbnél szebb olajfestményekből kiállítását rendezett a lakásán. A gyönyörű kerettel ellátott valódi kézi olajfestmények — a mig a készlet tart — ugyanott potom árért beszerezhetők.

20 fillérért kollemes és hasznos szórakozást szerezhet magának mindenki, ki „A Jelen“ érdekes és élénken szerkesztett szépirodalmi és társadalmi folyoiratot 20 fill. bélyeg beklüldése ellenében meghozatja. Budapest: Rottenbiller u. 42.

Habzó italok gyárosait különösen érdekelni fogja, hogy ezentul nem kénytelenek a kevésbé kiadó mesterséges szénsavat használni, mivel a kartellen kívüli Muschong-Buziásfüroői természetes szénsavforrásokból nyert vegyileg tiszta folyékony szénsavat bármely mennyiségben szállítja.

Árlejtési hirdetmény.

A városi tanács 11072/1908. sz. alatti határozata alapján ezennel közhírré tesztem, hogy:

1. a szegedi-ut és a Reinitz falvára vezető ut találkozásának keleti szögében levő városi földön;
2. Raconovác pusztán, a »Tyró-szállás« nyugoti oldalán elvonuló út melletti városi földön, a kereszt közelében;
3. Bukvályon, az utkaparó ház melletti városi földön;
4. a majsai ut baloldalán, a hizialók végén elterülő városi földön;
5. a halasi uton a Clotild műtrágyagyár közelében; (a bajai és a zombori vasúttal határolt városi földön.)
6. a vásártéren, a zombori út jobb oldalán, a lóvásártér balsarkán elterülő városi földön;
7. Alsócsikérián, a sor közepe táján; a kereszt melletti városi közlegelőn;
8. Tompa pusztán, a 101. számú vasúti őrház mellett elterülő városi földön;
9. Sebesics pusztán, a bajai-ut mentén, a Nagy Ferenctől megvett földön és végül
10. Ludas pusztán, »Nasza« nevezetű területen, a Juhász Boldizsártól megvett földön, összesen 10 építendő tanyai népiszkola és ezekhez tartó melléképületek építómunkáinak biztosítása céljából folyó évi június hó 14 ikén vasárnap d. e. 10 órakor a közművelődési egyosztályban zártajánlati versenylárgyalás fog tartatni.

Előirányzat iskolánként 15616kor. 27 fil. Bánatpénz iskolánként 800 korona. Lehet az iskolákra együttes, de lehet egy-egy, vagy több iskolára külön külön ajánlatot tenni.

Továbbá felvilágosítással a hivatalos órák alatt a városi mérnöki hivatal szolgál, ahol a terv és költségvetés megtekinthető és az ajánlati minták is beszerezhetők.

Szabadka, 1908. május hó 27.

Gáli Adolf

városi építész-mérnök

Vakság!

Intésül tekintendő, ha szemüveghez kell nyúlunk. A természet azért adott az embernek szemet hogy tisztán és jól láthasson, de nem volt érdekében hogy szemüveget használjon. Kinek azonban ily mesterséges segédszere van szüksége, 100 eset közt 97-ben maga magának tulajdoníthatja, mert szemét nem jól ápolta. A szem idegeinek és a szem izmainak egy bizonyos erősítésre van szüksége, melyet egy tudományos embertől feltalált módszerrel könnyen és kényelmesen elérhetünk. A szabályok oly egyszerűek, hogy egy gyermek is követheti őket. Sem kenőcs, sem orvosság, semmi ártalmast tartalmazó dolog és mégis sok orvos melegen ajánlja.

Félre a szemüvegekkel!

A módszer a szem maszirozásában rejlik. A követező levél példálul szolgáljon a naponta számosan beérkezők közül:

Igen tisztelt igazgató úr:
23 éven át hordtam szemüveget és szemem mégis mindig gyengébbek lettek. Mindig erősebb és erősebb szemüvegekkel kellett használnom. Heves fejfájásban és idegességben szenvedtem, de gyógyszer nem tudott rajtam segíteni. Harmadnapra bánásmódjának megkezdése után szemem már lényegesen javultak. Már gyengébb szemüveget használhattam a melyet néhány év előtt félretettem. Miután pár héten át maszirozó módszert alkalmaztam, a szemüveget nélkülözhettem, és most csak akkor veszem igénybe, ha egész apróbetűs nyomtatványt akarok olvasni. Tulajdonképp még akkor sem szükséges és meg vagyok győződve, hogy egy hónap múlva nem fogom többé használni. Továbbá megszűnt fejfájásom és idegességem. Orvosom az Ön módszertől el van ragadtatva és bevallja, hogy fájdalom szemem rossz állapota következtében támadtak. Boldognak érzem magamat, a mióta módszerét használok: ez már sok szerencsés órát szerzett nekem, mert nem csak a fejfájás stb. volt, a mitől folytonosan féltem, hanem a megvakulástól való félelem.

Teljes elismeréssel
Sattler József.

A szemüveg ellensége!
Mindenkinek, a ki szemüveget vagy orrcsüptetőt használ, vagy kinek szemét nem kifogástalanok, meg kellene azt az érdekes könyvecskét tustént rendelni, melyet azon társaság, melynek igazgatója vagyok, éppen most adott ki és mely ingyen küldetik. Valóságos napvilágot terjeszt el azoknál, kik előbb a szem-maszirozást nem ismerték. Ez nem kuruzsolás, A módszer észleletes tanulmányozáson alapszik és megfelel a legújabb kutatásoknak. Feltalálója valóban a szemüveg-ellenségének nevezhető. Ő azt állítja, hogy a szemüveg csak mankója a szemnek. Ép ugyines erre szükség, a mint a tunya, fáradt vagy gyenge embernek nem kell tustént mankót használnia. Azt állítja továbbá, hogy mindenki, ki szemüveget hord, ezt nélkülözhetné; okait szintén e könyvecskében fejtegeti.

Egy értékes könyv ingyen.

Ezen tanulmányos könyv, mely igen népszerűen van írva, ingyen és bérmentve küldetik mindazoknak, kik postakártyán kéri. A cím így szól:

Lowke Edmund urnak

Berlin S., Luison-Ufer 11 694. szakasz

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Girolamo Pagliano florenzi tanár, 1838. óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlódás a fejbe stb. előmozdítja az anyagcsere és vértisztító hat bérkiütések, csusz, köszvényél stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 75) Via Pandolfini. Elismerő levelek és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A 75) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszerárak főeraktként kedvező feltételek mellett kerestetnek

Tiszteletteljesen értesitem Zenta é vidéke közönségét, hogy helyben **Klein Ignácz** jónévű cég mai naptól kezdve **Divatházam összes ujdonságai** mintáival rendelkezik és mindennemű megrendelések általa elfogadtatnak. Kérem az érdeklődő vevőközönséget bizalmával kitüntetni s eleve biztosíthatom a legmesszebbmenő előzőkeny kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Sátor Pál divatháza Szeged.

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ

vasúti állomás, posta, távirda és telefon.

Közvetlen gyorsvonati koesi Budapest nyugati pályaudvarról. Idény május 15.—szeptember 15.

Speciális gyógyfürdő szivbetegnek részére,

női bajoknál, hólyag és vesebajoknál, kő- és fővénybetegségeknek, a légutak-, az emésztő- és kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál. Sápkor, vérszegénység, görvély- és angolkór, általános gyengeség és a női ivszervek üdült bajainál. Radioaktív szénsavas sós és szénsavas vasas források. Prospectust kívánatra küld a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

kartelen kívül szállítanak, azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szénsavat

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított kevébbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Sürgöncím: MUSCHONG, BUZIÁSFÜRDŐ. Interurban telefon 18 sz

SCHLEZINGER W. SOMA

czipó kalap és uri divat raktára Zentán.

Dus választék a legdivatosabb kalapokban és czipókben, valamint mindennemű uri divatcikkben.

Különösen figyelmébe ajánlom a n. é. közönségnek „FOROSÓ” higiénikus reform kalapjaimat.

Törvényileg védve.

Ezen [] [] „FOROSÓ” a legegészségesebb és legkellemesebb fejviselet.

R Folytonos szellőzés következtében a legjobb védő fejfájás és idegesség ellen; ellenzi a hajbetegségeket és a hajnak növeztet előmozdítja.

Csak akkor valódi, ha lenti védjeggyel van ellátva.

Dr. Mezei
gyakorló orvos.

Szücs árukat jutányos árban a legjobb kivitel és minőségben készítik és téli ruhákat nyári gondozásra elvállalok.

Lapunk nyomdájban egy jó házból való fiu tanonc felvétetik.

Goldberger A. V.
 HIRDETÉSI IRODA
BUDAPEST IV. Róser Bazár-ba
 (Károly-körút 22)
 helyzetetett át.

Egyedül valódi **THIERRY BAMZSAMA** csak a zöld apácával mint védőjeggyel. Legkevesebb megküldés 12/2, vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges, utazó családi üveg 5 ko ona. Csomagolás ingyen.
Thiery centifolium kenőcse.
 Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona.
 A legjobb háziszerek gyomorbai, gyomorégés, görcs, köhögés, mellbaj, belső gyulladás, köszvény, tagszagatás, mindenféle seb, sorvadás, tályog, daganat, mindennemű sérülés sib. ellen. — Így tessék címezni:
 Védőangyal gyógyszerház
Thierry A. Pregrada Rohitsch mellett.
 Raktár Budapest: Török József gyógyszerész Egger J. és Egger Leó dr. és Vertesi L. Lugos.

Mc Cormick
 igazgatósága és főraktára:
 Budapest, V., Alkotmány-utca 12.
 Knecht El. John igazgató.
 Mc Cormick kévekörtő-arató-gépei és marokkrákó-arató-gépei a magyar viszonyoknak megfelelően külön lesznek gyártva.
 1. Lem tres irazis, hanem tény!

Összes gyarmatváltó szelő gép...
 Összes gyarmatváltó szelő gép...
 Összes gyarmatváltó szelő gép...

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 Budapest, Váci-körút 68.
 Legújabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcseplőgépek,
 szel-, akazalozók, járgany-cseplőgépek, löhere-csel, lok, üszítő-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, repavágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

MIŰ IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószer.

Minden külföldit főliumul hazánk természetes szénsavas vizek királya:

a mohai ÁGNES-torrás

milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitünő asztali, bor- és gyógyviz, a

gyomorégést rögtön megszünteti, páratlan étvágyerjesztő, használata valódi áldás a gyomorhajosoknak.

Mint természetes szénsavdus ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuviz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysónál fogva kitünő szere a legkülönbélebb **gyomor-, légsző- és hughszervi beteg ségeknek.** Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha **gyomor-, bél- és légszőhuruttól** szabadulni akarunk.
Dr. Kéthy

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a **vese-bajt** gyógyítani akarjuk.
Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha **étvágyhiány és emésztési zavarok** állanak be.
Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha **máj-bajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk.
Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél,** sőt a szódaviznél is **olcsóbban adja,** hogy az **Ágnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. **Kedvelt borviz.**

Olcsóbb a szódaviznél.
 Főraktár: **SÜ OLCZ DEZŐ** urnál.

BENZINMOTOROK

gőzlokomobilok, útmozdonyok, gőzcseplőgépek, aratógépek. „Losonczy Drill“ vetőgépek, resiczai acélek, teljes malomberendezések, stb. stb.
 Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Kir. Államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége, Budapest V., Váci-körút 32.